

UN FORJAR AL ȘTIINȚEI AGRICOLE

**Membru corespondent al AȘM
Mihail VRONSHIH
la 70 de ani**

Născut la 25 iunie 1941 în s. Palanca, r. Ștefan Vodă.

Biolog, domeniul științific: protecția plantelor. Doctor habilitat în biologie (1991), profesor (1994), membru corespondent al AȘM (1995).

Făcând parte dintr-o familie de fierar la sat, din cea mai fragedă copilărie a fost educat în spiritul atașamentului față de natură și de tot ce este viu, lucru care în mare măsură i-a determinat atitudinea sa deosebită în raport cu diferite organisme vii. Iată de ce, tânărul Mihail Vronshih nu a avut mari dubii la alegerea specialității, promovând și absolvind Facultatea de Agricultură a Universității Agrare de Stat din Moldova (1959-1964).

Ascensiunea sa profesională a fost vertiginosă. Parcurge toate treptele carierei – de la funcția de agronom-șef în una din gospodăriile colective din sudul Moldovei la cea de lector al Catedrei de Protecție a Plantelor al UASM, unde a activat sub îndrumarea cunoscutului fitopatolog și specialist în domeniul protecției plantelor, profesorul Verderevshii D.D., membru corespondent al AȘM. Din acest moment se observă interesul său deosebit pentru cercetările științifice legate de rolul diferitor organisme dăunătoare și elaborarea metodelor de combatere a lor. A urmat doctorantura în una din cele mai prestigioase instituții științifice – Institutul de Protecție a Plantelor din Federația Rusă, după absolvirea căruia a susținut teza de doctor în biologie (1971).

Activitatea sa științifică a căpătat o dezvoltare convingătoare odată cu transferarea la Institutul de

cercetări științifice în domeniul culturilor de câmp “Selecția”, unde a parcurs calea de șef al Secției de protecție a plantelor, vicedirector general pentru probleme de știință și director general al acestei instituții. Tot aici a perfectat teza de doctor habilitat în biologie care a fost susținută cu succes în 1991 la Sankt Petersburg. Ulterior, pentru aportul consistent la pregătirea cadrelor, în 1994 obține titlul didactic de profesor, iar peste un an, în 1995, devine membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei. În această perioadă, mai activând și ca șef al Secției de protecție a plantelor, a înregistrat rezultate remarcabile, actualitatea cărora continuă și în condițiile social-economice noi. Printre acestea se numără:

- Elaborarea în baza analizei sistemelor biologice a unor metode de pronosticare a stării fitosanitare din diferite tipuri de agrocozoze, îndeosebi a celor de culturi de câmp, sub influența tehnologiilor intensive, a schimbărilor climatice și a diferitor situații economice;
- Organizarea sistemului de semenologie și de implementare a soiurilor și hibridilor înalt productivi ai florii-soarelui, pe suprafețe extinse, care dețineau 0,6-0,8 mil. ha anual;
- Elaborarea variantelor de sisteme de protecție integrată a plantelor și implementarea lor pe suprafețe imense cu un randament considerabil;
- Optimizarea metodelor, procedurilor și sistemelor de protecție integrată a plantelor bazate pe aplicarea măsurilor agrotehnice, biologice, chimice de protecție a culturilor agricole.

Astfel, membru corespondent Mihail Vronshih, în colaborare cu colegii din institute și din serviciul de protecție a plantelor, a obținut rezultate științifice valoroase orientate la stabilirea mecanismelor naturale de interacțiune dintre organismele dăunătoare și plantele de cultură, elaborând bazele protecției și funcționalității agroecosistemelor culturilor de câmp. Drept recunoaștere a realizărilor sale, i se acordă Premiul de Stat pentru Știință și Tehnică (1990).

În paralel cu activitățile științifice, membru corespondent Mihail Vronshih a exercitat diferite funcții legate de organizarea științei și inovării:

- Coordonator științific al programelor tehnico-științifice complexe “Floarea-soarelui” (1976-2001), “Culturi tehnice” (1991-2001);
- Membru al Consiliilor republicane de coordonare a programelor tehnico-științifice complexe “Floarea-soarelui” și “Protecția plantelor” (1976-1992);
- Membru al Comisiei Academiei de Științe Agricole a Uniunii Sovietice pentru metode agrotehnice de protecție a plantelor (1976-1992);
- Membru al colegiului de redacție al revistei «Масличные культуры» (Moscovia, 1984-1992);
- Membru al Comisiei de Stat pentru testarea soiurilor de plante (1993-1999);
- Membru al Consiliului interdepartamental pentru testarea și omologarea mijloacelor de protecție a plantelor și a fertilizanților (din anul 1997);

- Președinte al Asociației producătorilor agricoli a Județului Bălți și vicepreședinte al Asociației “Uniagroprotect” (din 2000), vicepreședinte al patronatului.

Mihail Vronschih a înregistrat rezultate științifice remarcabile, ale căror idei principale au fost înscrise în 338 de publicații științifice, inclusiv 14 monografii și culegeri. Deține 21 de patente și brevete de autor, este autor a 12 soiuri și hibrizi de culturi agricole. A participat la diverse saloane naționale și internaționale de inventică, fiind câștigător al mai multor medalii de aur, argint și bronz.

Demne de remarcat sunt activitățile didactice ale lui Mihail Vronschih, care s-a impus prin pregătirea multor studenți, masteranzi și doctori în științe și prin predarea diferitor cursuri la Universitatea Agrară de Stat din Moldova, la Universitatea Pedagogică de Stat “A. Ruso” (Bălți, 2008-2009) și la Institutul nistrean de economie și drept (Bălți, 1996-2007).

Mihail Vronschih a deținut importante funcții de stat, printre care cea de director general al Asociației Științifice de Producție “Selecția” (1993-1999), prefect al Județului Bălți (1999-2000), director coordonator al Programului de dezvoltare a complexului agroindustrial al Județului Bălți (2000-2004), director executiv al Asociației producătorilor agricoli din regiunea Bălți (din 2001). În această perioadă el a editat o serie impunătoare de lucrări care promovează realizările agriculturii avansate în economia națională, cum ar fi monografiile: „Protecția plantelor” (2001), „Protecția culturilor de câmp” (2011), «Влияние технологий возделывания полевых культур на развитие вредителей и болезней» (2005), «Во саду ли, в огороде» (2006), «Изменение климата и риски сельского хозяйства Молдовы» (2011) ș.a.

Activitatea membrului corespondent Mihail Vronschih a fost apreciată la înalta-i valoare de organele de stat, comunitatea științifică și producătorii agricoli. Este Lucrător emerit în agricultură (1990), cavaler al Ordinului “Insigna de Onoare” (1985), cavaler al „Ordinului Republicii” (1994), precum și membru al unui șir de academii internaționale.

Rezumând, putem spune că Mihail Vronschih a continuat, într-un fel, cauza de fierar al tatălui său. S-a afirmat drept un forjar al științei agricole. La această vârstă venerabilă este viguros și plin de idei originale, își continuă activitățile sale multilaterale, reușind să îmbine cercetările științifice în calitatea sa de șef de Secție din cadrul Institutului de Fitotehnie, precum și un șir de activități publice.

Cu prilejul jubileului său, comunitatea științifică și producătorii agricoli din Republica Moldova îl felicită cordial pe membrul corespondent Mihail Vronschih, dorindu-i multă sănătate și realizări științifice frumoase!

*Acad. Boris Gaina,
Dr. hab. Leonid Voloșciuc,*

TALENTAT ÎN TOATE Academicianul Petru SOLTAN la 80 de ani

Născut la 29 iunie 1931, în satul Coșnița, r. Dubăsari.

Matematician, domeniul științific: geometria, topologia, matematica aplicată. Doctor habilitat în științe fizico-matematice (1971), profesor universitar (1973), membru corespondent (1972) și membru titular (1992) al Academiei de Științe a Moldovei, Membru de Onoare al Academiei Române.

Născut la 29 iunie 1931 în satul Coșnița, azi r-nul Dubăsari, a absolvit școala secundară din sat, clasa a opta – la Chișinău, cursurile pregătitoare de pe lângă Institutul Învățătoresc (oficial – școala medie rusă nr. 2 din Tiraspol), apoi – Institutul Învățătoresc (1948) – cu mențiune, fapt ce i-a permis să fie admis și să absolutească Institutul Pedagogic din Chișinău (1952), după care a fost numit director la Școala medie nr. 1 din Hâncești. Obținând o diplomă și un premiu la Concursul Unional al lucrărilor științifice studențești, a fost transferat împreună cu familia la Chișinău, fiind numit lector la același Institut Pedagogic (1953-1954). Între anii 1954-1958 urmează doctorantura la Universitatea de Stat M. V. Lomonosov din Moscova. Ulterior devine asistent, lector superior, conferențiar (1958-1966) și șef al Catedrei de Matematică Aplicată (1966-1970) la Universitatea de Stat din Chișinău. În 1970-1971 susține al doilea doctorat (la Academia de Științe din URSS).

Între 1973 și 1986 exercită funcția de director